

6. FORAMINIFEREN SCHEIDEN VAN HET SEDIMENT

Adrie Kerkhof

Een middagje knutselen kan een nuttige aanwinst opleveren voor uw eigen 'laboratorium'. Een primitieve zuurkast! (zie figuur 1). Voor de meeste middelen waarmee u werkt, kunt u deze zuurkast wel missen, maar voor de volgende truc is zo'n kast écht aan te raden. De kast is aan de achterkant open en ziet er aan de voorkant uit als een soort couveuse. Hij wordt vastgeklemd in het kozijn van bijvoorbeeld een

keukenraam (u kunt hem ook nog voor de zekerheid met een haakje vastzetten om voorover klieperen te voorkomen). De precieze maat is niet aangegeven, het hangt van uw raam af. Mijn kast is, om het overgieten van vloeistoffen te vergemakkelijken, ongeveer 90 cm hoog.

Maar nu, wat kunt u ermee?

In sommige monsters treft u de foraminiferen maar sporadisch aan. Dan is het uitpikken een zeer tijdrovend werkje. Menigmaal heb ik dan ook verlek- kerd gekeken naar het goed gevulde buisje dat Wim Sparreboom van het zelf- de sediment had overgehouden. Hoe deed hij dat toch? Hier het geheim van de smid:

Wanneer de foraminiferen zeer dun gezaaid zijn en u na urenlang uitpikken slechts drie foraminiferen hebt kunnen bemachtigen, kunt u altijd nog... *foraminiferen scheiden van het sediment met behulp van tetra*

Benodigheden:

- Zuurkast
- Fles met tetrachloorkoolstof (Bij drogist of apotheek)
- Bekerglas (400 ml of 800 ml)
- Stukje planktongaas of eventueel een koffiefilterzakje
- Metalen trechter, houten knijpers en handschoenen. (Geen plastic, tetra tast plastic aan)
- Deksel van bijvoorbeeld oude koektrommel
- Basismateriaal met foraminiferen, wél gewassen. Moet goed droog zijn!

Vouw het planktongaas in een trechtersvorm en zet het gaas met de knijpers vast in de trechter. Plaats alle spullen in de zuurkast. Sluit nu de kast (dichtplakken). Doe de handschoenen aan en steek de handen via de mouwen (de pedaalemmerzakken in de kast.

Vul het bekerglas met tetra ($\pm 2/3$ vol). Zet de trechter met planktongaas op de tetrafles. Strooi daarna voorzichtig het basismateriaal uit over de tetra in het bekerglas (niet te veel ineens!). Heel even wachten tot het zwaardere materiaal gezakt is. De foraminiferen drijven nu op de tetra. Nu het bekerglas legen in de fles via de trechter met het planktongaas (voorzichtig!). De foraminiferen blijven achter op het gaas. Zorg er bij het afgieten voor dat het zwaardere materiaal op de bodem van het bekerglas blijft liggen.

Het planktongaas hierna uitspreiden op het deksel. (Verlies de foraminife- ren niet!). Sluit de fles. Wacht tot de tetra op het planktongaas en in het bekerglas is vervlogen. Zo ja, dan kan de kast weer open en kunnen de foraminiferen verzameld worden.

NB:- Denk erom dat zandschaligen en met pyriet gevulde foraminiferen door- gaans ook naar de bodem van het bekerglas zakken. Om een juist fauna- beeld te verkrijgen mag een deel van het gewassen materiaal geen tetra- behandeling krijgen en moet gewoon worden uitgepikt.

- Ook ander licht materiaal, zoals bijvoorbeeld plantaardig materiaal, zal op de tetra blijven drijven.
- Ongeveer 50 à 60 % kan men eruit halen, bij herhaling soms wel 80 %.
- Enkele foraminiferen blijven soms aan het papier van het koffiefilter- zakje 'plakken', het planktongaas vertoont dit euvel niet.
- Tetra is slecht voor het milieu (en uw gezondheid, vandaar de zuurkast).